باسمه تعالی		
نام و نام خانوادگی:.....	آموزش و پرورش شهرستان ملایر	تاریخ امتحان:۱۴۰۲/۱۰/۱۱ مدت امتحان:۸۰ دقیقه
نام کلاس:.....	سوالات آزمون ادبیات فارسی دبیرستان ستارگان عشقی فرد پایه دوازدهم،کلیه رشته ها-دی ماه (۱۴۰۲)	تعدادصفحات:۴صفحه طراح: فریده مؤمنی

قلمرو زبانی(۷ نمره) معنی واژه، املا و دستور

۱	معنی واژه‌های مشخّص شده را بنویسید. الف)برکش زسر این سپید معجر ب) دشمن با استقرار سلاح های زیادی قله را در دست داشت.	./۵
۲	معنی واژه مشخص شده در بیت زیر را بنویسید. همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم	۰/۲۵
۳	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف)یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فرو برده و در(بهر-بحر)مکاشفت مستغرق شده. ب)پیرمرد از داخل (کازیه-کاذیه)روی میز پاکت کهنه را برداشت. ج) او برجسته ترین شاگرد (حوزه – حوضه) ادیب بزرگ بود.	۰/۷۵
۴	در هر یک از موارد زیر نادرستی املایی دیده می شود؛ آنها را بیابید و درست هر یک را بنویسید. الف)چو عاجز گشت خسرو در جوابش /نیامد بیش پرسیدن ثوابش ب)واصفان حلیه جمالش به تحیر منصوب که «ماعرفناک حق معرفتک». ج)غصه مادر و سر گردانی پدر حد و حسر نداشت.	./۷۵
۵	معادل معنایی واژه «طاق» در عبارت«دیوارهای کهن روم که هنوز طاق ضربی دروازه های آن باقی است» در کدام بیت زیر دیده می شود. الف)نهاده به طاق اندرون تخت زر/ نشانده به هر پایه ای درگهر ب)چون ابروی معشوقان با طاق و رواق است /چون روی پری رویان با رنگ و نگار است	۰/۲۵
۶	با توجه به عبارات زیر«حاج احمدآقا،پسرگل گلاب، دشمن عن قریب است که توی این دشت وسیع عملیات کند.چه بسا این پانزده تا مین هم برایمان کاری افتاد.خدارا چه دیدی برادر من؟روی حرف حاجی که خودش ازعاملان بزرگ و قدیمی تخریب است، حرفی نمی توانم بزنم الف)یک نقش تبعی پیدا کنید و بنویسید. ب)در این عبارت یک شاخص و یک ممیز پیدا کنید.	./۷۵
۷	در جملات زیر کدام قسمت از متن حذف شده نوع و قرینه حذف را مشخص کنید . الف)گرآتش دل نهفته داری/ سوزد جانت به جانت سوگند ب)پس اول پایه معرفت است و دوم پایه محبت.	۰/۵
۸	در جملات زیر نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. الف)همان پدری که فرش های گران بهای چادرش زبانزد ایل و قبیله بود.	./۷۵

www-kanoon-ir

	ب)دردناک است که در دام شغال افتد شیر/ یاکه محتاج فرو مایه شود مرد کریم	
۹	در عبارات زیر موارد خواسته شده را بنویسید.«شگفتا که نگاه های لوکس مردم آسفالت نشین شهر آن را کهکشان می بینند و دهاتی های کاهکش کویر آن را ،شاهراه علی،راه کعبه،راهی که علی ازآن به کعبه می رود. الف)وابسته وابسته(صفت مضاف الیه)..... ب)وابسته وابسته(مضاف الیه مضاف الیه)..... ج) کدام واژه در جمله دوم نقش مسند دارد؟	۰/۷۵
۱۰	نوع« را »در جملات زیر نشانه چیست؟ الف)ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت. ب) مرا آن لحظه که تو را به درگاه حق، تجلی و قرب باشد، یاد کن.	۰/۵
۱۱	در جمله های زیر جمله مرکب را مشخص کرده و جمله هسته و وابسته ساز آن را مشخص کنید. الف)بازآ که در هوایت خاموشی جنونم فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران ب) نی حدیث راه پرخون می کند قصه های عشق مجنون می کند	۰/۵
۱۲	در عبارات زیر چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی دیده می شود؟ باز در سایه دلاویز چادرها و در دامن معطر چمن ها سفره های پر سخاوت ایل را گستردند. الف)۲وصفی و ۳ اضافی ب)۳وصفی و ۳ اضافی ج)۳وصفی و ۲ اضافی د)۴وصفی و ۲ اضافی	۰/۲۵
۱۳	نقش ضمیرهای پیوسته را درعبارات زیر مشخص کنید. الف) درعشق کسی قدم نهد کش جان نیست/ با جان بودن به عشق درسامان نیست ب) خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان /آن ملک که بغداد و ری اش نام نهادند	۵/۰
	قلمرو ادبی (۵ نمره) حفظ شعر و آرایه های ادبی	
۱۴	بارزترین آرایه ادبی مشترک در ابیات و عبارات زیررا بنویسید؟..... الف) آن شب من نیز خود را برروی بام خانه گذاشته بودم و به نظاره آسمان رفته بودم. ب)محرم این هوش جز بیهوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۲۵/۰
۱۵	عبارات زیر در بردارندۀ چه آرایه‌هایی است؟(تضمین-تشبیه-تلمیح-ایهام-حسن تعلیل- استعاره)(یک مورد اضافه است.) الف)صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند ب)عاکفان پرده جلالش به تقصیر عبادت معترف که« ما عبدناک حق معرفتک» ج)در دفتر زمانه نامش فتد از قلم /هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت پ) در عالم عشق هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است ت)ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند	۱/۲۵

www.kanoon.ir

۱۶	کدام واژه دارای «مجاز» است ،آن را بیابید و بنویسید. « شهررا و گیرو دار شهر را رها کرد و چشم ها را منتظر گذاشت و به ده آمد.	۲۵/۰
۱۷	در کدام بیت شاعر از اسلوب معادله بهره گرفته است؟ یک دلیل ذکر کنید الف) مستمع صاحب سخن را بر سر وجد آورد / غنچه خاموش بلبل را به گفتار آورد ب)صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع / لایق بزم تو شدن آسان نیست	۰/۵
۱۸	درست و نادرست بودن آرایه ها را در بیت‌های زیر بررسی کنید. الف) « آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش عشق است کاندر می فتاد»(حسن تعلیل -تشبیه-استعاره) الف)درست ب) نادرست ب) « گر نور عشق به دل و جانت اوفتد /بالله که از آفتاب فلک خوبتر شوی» (تضاد- تشبیه-مراعات نظیر) الف)درست ب) نادرست	۵/۰
۱۹	با نگرش به قافیه های بیت زیر کدام آرایه ادبی استفاده شده است؟..... آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد	/۲۵.
۲۰	آثارزیر مربوط به کدام « نویسنده/شاعر »است؟ الف)تذکره الاولیا: ب)مثل درخت، در شب باران:	۱
۲۱	بیت های زیر را کامل کنید: الف)..... دیوار زندگی را زین گونه یادگاران ب) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق	۱
	قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب	
	معنی و مفهوم عبارات و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید(۴نمره)	
۲۲	ای عزیز به خدا رسیدن فرض است	/۲۵.
۲۳	جوجه کبک ها خط و خال انداخته اند.	/۲۵.
۲۴	همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی.	/۵.
۲۵	عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده.	/۵.
۲۶	گفت جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست.	/۵.
۲۷	گفت: «چون طاعتی پیدا گردد برمرکب اخلاص نشینم.»	/۵.
۲۸	امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، معمولا از سوءِ هاضمه می میرند.	/۷۵.

www-kanoon-ir

۲۹	نی حریف هرکه از یاری برید/ پرده هایش پرده های ما درید	/۷۵.

به پرسشهای مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.

۳۰	هر یک از موارد گروه «الف» با کدام یک از موارد گروه «ب»می تواند قرابت معنایی داشته باشد؟(یک مورد اضافی است)	/۷۵.

الف	ب
۱) هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکند/وان که دید از حیرتش کلک ازبنان افکنده ای	فداکاری در راه رسیدن به استقلال
۲)خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد /زاشک ویران کند آن خانه که بیت الحزن است	توصیه به دانستن قدر عشق
۳) ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز/کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران	ناتوانی در شناخت خداوند
	مبارزه با سلطه بیگانگان

۳۱	مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. الف)دلا خموشی چرا؟چو خم نجوشی چرا؟/ برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟ ب)شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته مپسند	۰/۵
۳۲	درعبارت « ای بیهوده گو حرف کم و بسیار نیست» الف) منظور از بیهوده گو چه کسی است؟ ب) این عبارت بر چه موضوعی تاکید کرده است؟	۰/۵
۳۳	چرا شاعر خطاب به دماوند چنین می گوید؟ «تو قلب فسرده زمینی/ از درد ورم نموده یک چند»	۰/۵
۳۴	از دو عبارت زیر کدام مفهوم استنباط می شود؟ الف)به حسن که مطلوب همه است دشوار می توان رسیدن، زیرا وصول به حسن ممکن نشود الا به واسطه عشق. ب)می توان حلقه بر در زد حریم حسن را / در رگ جان، هرکه را چون زلف، پیچ و تاب هست	۰/۵
۳۵	در عبارت«دولت مستعجل بود یادآوربیت«راستی خاتم فیروزه ای بو اسحاق/ خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود» درک و دریافت خود را از این شعربنویسید.	۵/۰
۳۶	در عبارت آن شب نیز ماه با تلألؤ پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند و قندبل زیبای پروین سرزد. منظور از «گل های الماس و قندیل زیبای پروین» چیست؟	۰/۵
۳۷	منظور از عبارت «ریگ آموی پرنیان شد» چیست؟	/۲۵.
۲۰	کامیاب باشید	

www-kanoon-ir